

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

7/37884
6K/115

Sayı : 56020453/2014-610.01-116/1660/2945
Konu : Yazılı soru önergesi

09/06/2014

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/01/2014 tarihli ve 43452547-120.00-162487 sayılı yazı,
b) 24/02/2014 tarihli ve 658/1184 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Mustafa Moroğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/37884 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAğ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : 56020453/2014-610.01-116/1659/2944
Konu : Yazılı soru önergesi

.99/96/2014

Sayın Mustafa MOROğLU
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yneltirilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/37884 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve g¼venlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat h¼k¼mleri, t¼m ceza infaz kurumlarımızda, h¼k¼ml¼lerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, mill¼ veya sosyal köken ve siyas¼ veya diğer fikir yahut d¼ř¼nceleri ile ekonomik g¼çleri ve diğer toplumsal konuları yn¼nden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- Aramanın amacı kurumda bulundurulması yasak eşya olan ve kanunla yasaklanan uyuşturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleşme araçlarının ceza infaz kurumuna girişinin önlenmesi ayrıca bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma girişinin n¼ne geçmektir. Ayrıca, terör rg¼tlerinin eğitim dk¼manları ve dışarıya olan bağlantılarını sağlamak için her t¼rl¼ haberleşme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi amaçlanmaktadır.

Arama esnasında kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınmakta ve arama sırasında önce bedenin üst kısmındaki giysileri çıkarılması istenmekte üst kısmın araması tamamlandıktan sonra bedenin alt kısmındaki giysilerin çıkarılması istenmekte ve bu arama esnasında h¼k¼ml¼lerin i çamaşırları çıkarılmadan arama yapılmaktadır. Ayrıca, arama sırasında bedene dokunulmamasına zen gösterilmektedir.

Öte yandan, Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda üretilen ve t¼m kurumlarımıza gönderilen tek kullanımlık, tek parça elbise verilerek, üzerlerindeki eşyaların çıkarılarak bu elbisenin giyilmesi suretiyle de arama yapılmaktadır.

III- Avrupa Birliğine katılım s¼recinde, ülkemizde "işkenceye karşı sıfır tolerans" politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kt¼ muamele vakalarının yaşanmaması ve bu t¼r Őik¼yet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda kkl¼ değişiklikler yapılmış, bu yöndeki t¼m denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan h¼k¼ml¼ ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve G¼venlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili t¼z¼k, yönetmelik ve genelge h¼k¼mlerine göre işlem yapılmaktadır. Bahse konu ağırlaştırılmış m¼ebbet hapis cezası alan h¼k¼ml¼lerin infazı, 5275 sayılı Ceza ve G¼venlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Ağırlaştırılmış m¼ebbet hapis cezasının infazı" başlıklı, 25. maddesinin h¼k¼mlerine göre gerçekleştirilmektedir.

Y¼ksek g¼venlikli kapalı ceza infaz kurumları da d¼hil olmak üzere, b¼t¼n ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime t¼bi kılınmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarında oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler.

Sivil toplum denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, Türkiye İnsan Hakları Kurumu ve Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından da denetlenebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

IV- Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlıklarının korunması, hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri kurumda verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, dahi ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir. Hasta hükümlü veya tutuklunun hangi uzmanlık

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

alanında tetkik ve tedavi görmesi gerektiğine muayene eden kurum doktoru, kurum doktoru bulunmadığı hâllerde ise, semt polikliniği veya hastanede görevli doktor tarafından karar verilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler, vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Hastaneye sevkleri doktor tarafından uygun gör¼lenler de Devlet ya da üniversite hastanesine sevk edilerek, ilgili uzman tarafından muayene, tetkik ve tedavileri yapılmakta, gerekli olan hâllerde de hasta olan tutuklu ve hükümlüler, tedavi ve takiplerinin yapılması için hastanelere yatırılmakta veya ileri sağlık merkezlerine sevkleri yapılmaktadır.

Revir hizmeti verilen ceza infaz kurumlarında, bu standarttaki bir sağlık biriminde bulunması gereken, hekimin uygun görd¼đ¼ tüm tıbbî cihaz, araç ve gereçlerle, 6 yataklı bir revir ve diş ünitesi bulunmakta olup, buralarda birinci kademe tıbbî müdahale ve tedaviler yapılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özg¼rl¼đ¼nden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri, Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

VI- İlgili Cumhuriyet başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen cevaplarda,

1- Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda belirtilen tarihte hükümlü ve tutuklulara yönelik gerçekleştirildiği belirtilen işkence ve kötü muamele iddialarıyla ilgili Sincan Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan adlî soruşturma ve kurum idaresi tarafından başlatılan idarî soruşturmanın hâlen devam ettiği,

2- İzmir Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda görev yapan personelin gerçekleştirdiği belirtilen kötü ve keyfi muamele iddiaları nedeniyle, kurum eski müdür¼ ile bir infaz ve koruma memuru hakkında basit yaralama suçundan ve kurum eski müdür¼ hakkında ayrı bir dosyada yine basit yaralama suçundan Aliağa Sulh Ceza Mahkemesine iki ayrı dava açıldığı, söz konusu davaların hâlen devam ettiği, yine Aliağa Cumhuriyet Başsavcılığının ayrı bir soruşturma dosyasında basit yaralama suçundan Kurum eski müdür¼ ile idare memuru hakkında adlî soruşturmanın devam ettiği,

3- Maltepe Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile ilgili olarak herhangi adlî ve idarî soruşturmanın bulunmadığı,

Bildirilmiştir.

VII- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden, ceza infaz kurumlarında aralık ayı sonu itibarıyla, 2009 yılında 2.047 tutuklu ve 632 hükümlü, 2010 yılında 1.584 tutuklu ve 529 hükümlü, 2011 yılında 1.924 tutuklu ve 410 hükümlü, 2012 yılında 1.583 tutuklu ve 418 hükümlü, 2013 yılında 1.527 tutuklu ve 451 hükümlü ve 27/01/2014 tarihi itibarıyla 1.474 tutuklu ve 464 hükümlü çocuğun bulunduğu anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAğ
Bakan